

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20, Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravnštvu. Rokopisi se ne vračajo. Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Karol in Bratianu

Ko je 20. julija t. l. kralj "Velike Romunske" Ferdinand preminul in ga je smrt rešila dolge bolezni, so mnogi izražali bojazn, da bo kmalu začela bolehati država radi notranjih neprilic. Zakaj več ko verjetno je bilo, da bo pregnani prestolonaslednik Karol prej ali slej posegel v notranje zadeve Romunske in to tem bolj, ker uživa med prebivalstvom, kljub svojim ljubezenskim avanturam, še mnogo simpatij in ker je novi kralj, njegov sin Mihajlo, še mladoleten.

Ko se je princ Karol odpovedal prestolonasledništvu, so se razširjale o tem njegovem koraku najrazličnejše vesti. Res je, da je njegovo zasebno življenje dokaj vplivalo na Ferdinandovo odločitev, da Karol ne sme postati kralj, dejstvo pa je, da je bil mladi prestolonaslednik v precejšnji meri tudi žrtev zakulisnih spletk. Kmalu se je izkazalo, da je bil prav za prav sedanjí ministrski predsednik Jonel Bratianu tisti, ki je Ferdinandu prepričal, da mora Karol zapustiti Romunsko. Bratianu je imel na kralja že od nekdaj velik vpliv; to se je prav jasno pokazalo nekaj dni pred Ferdinandovo smrtjo, ko je general Averescu moral prepustiti svojemu nasprotniku državno krmilo, čeprav je v parlamentu še vedno imel večino.

Bratianu je torej pregnal Karola iz domovine, po Ferdinandovi smrti pa je postal sam vladar. To mu očita njegova opozicija, ki zatrjuje, da je regentski svet popolnoma pod njegovim vplivom, kar jemlje prestolu ugled, ustvarja nezaupanje med prebivalstvom in ne more koristiti državi.

Taki in drugi pomisleki so se začeli porajati v opozicijskih krogih in nič čudnega ni, če postaja odpor proti Bratianu vedno večji in notranji položaj v vsakim dnem opasniji. Pri opoziciji so namreč nekateri začeli v poslednjem času zagovarjati mnenje, da je tudi zakon o Karolovi odpovedi končno samo zakon, ki ga parlament lahko spremeni. To bi se dalo izvesti, ker novi kralj, mali Mihajlo, ni bil še kronan, ni zasedel prestola. V zemljoradniški stranki, ki ima precej moči in vpliva, razpravljajo voditelji sedaj brez prikrivanja o krizi dinastije. Znani učenjak Jorga, ki ima mnogo pristašev, jasno izpoveduje, da smatra Karola za edinega pravega kralja Romunske. Averescu, ki je glede Karola do sedaj soglašal z Bratianujem, se je v zadnjem času začel menda obračati v drugo smer.

Vse kaže, da ima pri tem notranjem gibanju precej vpliva tudi princ Karol, ki je že večkrat izjavil, da prestolnega vprašanja ne smatra še za rešeno. Karol se dobro zaveda, da tvori Bratianu edino oviro za njegov povratak v domovino. Bratianu ga je odrinil od prestola, Bratianu, ki ima sedaj vso oblast v rokah. To Karol prav dobro ve in zato je ves njegov zakulisni boj naperjen proti sedanjemu načelniku romunske vlade. Da je Karol res v tesnih stikih z voditelji opozicije na Romunskem, dokazuje tudi aretacija bivšega državnega podtajnika v Averescijevem kabinetu Manolescu. Manolescu, Karolovega kurirja, je dal Bratianu aretirati, ko se je vračal iz Francije s Karolovimi naročili za voditelje opozicije. Ta aretacija bi dokazovala, da je radi dvoboja med Karolom in sedanjim ministrskim predsednikom postal notranji položaj na Romunskem že prav resen. Bratianu je namreč do sedaj zunanemu svetu vedno dokazoval, da na Romunskem ni nobenega takšnega pokreta, katerega namen bi bila revizija prestolnega vprašanja. In če se je Bratianu sedaj odločil, da kljub temu aretirati bivšega državnega podtajnika, kar je seveda moral vzbuditi splošno pozornost, potem je treba pač ta njegov korak smatrati kot znamenje, da je položaj postal že dovolj napet. Aretacija pa dokazuje tudi, da je sedanja vlada prav dobro obveščena o spletkah opozicije. Možno je radi tega, da

je Bratianu namenoma dvignil toliko pozornosti z aretacij Manolescu, ker je hotel morada dobiti povod za odločnejši nastop proti svojim nasprotnikom. To bi dokazovala tudi brzojavka, ki jo je poslal "Time"-ju in v kateri pravi, da se je v zadnjem času začela, tudi izven Romunije, živahna agitacija v prid bivšemu princu Karolu, da je vlada o tej agitaciji popolnoma informirana in da je smatrala za svojo dolžnost intervenirati, ker hoče preprečiti nevarnost notranjih zapletljajev.

Poslanica on. Mussolinija povodom pete obletnice pohoda na Rim

RIM, 28. Ministrski predsednik on. Mussolini, vodja črnih srajc, je izdal ob priliki V. obletnice fašistovske revolucije naslednji proglas:

"Črne srajce vse Italije!

V peti se vrača dan, ki povzroča, da zadržimo naša srca, ki pržiža naša upanja, ki ponižuje naše meštaste sovraženike, kjerkoli se nahajajo. Nič besed, marveč dela, da ga praznujemo.

Železnice, ceste, vodovodi, javna poslopja, izsuševanja, hiše pričajo svetu, kako fašizem presnavlja Italijo in veča njeno moč na vseh poljih.

Ta pregled našega trdovratnega dela se izpopolnjuje z zborom naših oboroženih legij, svečanega opomina za vsakega, ki bi koval blazne načrte, da zaustavi naš pohod.

Črne srajce!

Tudi peto leto se zaključuje z ogromno aktivno. Nekateri izmed množičevlinskih velikih dogodkov ga izročajo zgodovini režima: zmagoslavna obramba lire, zakon o najemninah, objava Listine dela.

Novi in večji napor nas čaka.

Fašistovski režim se ne umika pred ovirami, kljubuje jim in jih premaga. Dogodki VI. leta, ki se prične jutri, bodo to dokazali.

Črne srajce!

Kakor je bilo za preteklost, tako je "vztrajati" geslo tudi za bodočnost.

Vztrajati s popolno disciplino, z absolutno vdanostjo.

Izpopolniti orodja revolucije, pomnožiti naše sile, krepiti duhove za vse bitke.

To je še in vedno naloga voditeljev in četnikov.

Črne srajce vseh preizkušenj, dečki, ki koprnite po bolj častnih izkušnjah, kvišku za fašistovski Italijo vse prapore in vse puške!

Krik naše vere in našega zavojevanja naj gre preko obzorij, da ga dobro čujejo in daleč.

Za vse cilje, ki jih bomo dosegli z odločnim korakom naše nespremenjene gotovosti, fašisti vse Italije:

A noi!

Rim, 28. oktobra 1927, leto V. Mussolini.

Obletnica v rimskem tisku

Glasilo katoliškega centra o fašizmu

RIM, 28. Po vzgledu uradne glasila fašistovske stranke, ki mesto lepo donečih besed raje našteva dela, katere je izvršil fašistovski režim v petem letu svojega obstoja, posvečajo nekateri današnji rimski listi peti obletnici fašistovskega pohoda na Rim samo kratke uvodne članke; ostali pa objavljajo na uvodnem mestu samo poslanico on. Mussolinija. Še najdaljši uvodnik prinaša "Corriere d'Italia", glasilo katoliškega centra, ki se je s svojočasno odclopilo od italijanske ljudske stranke ter pričelo z vso vnemo podpirati fašistovski režim. Glasilo katoliškega centra pravi v svojem uvodniku med drugim:

Katoliški in latinski Rim, ki je bil skozi stoletja vedno nosilec vsoljnih idej, je poklican od Boga, da doseže verski in posvetni primat, za katerim stremi s svojo versko in cerkveno politiko ter s svojo pravno in socialno obrambo in gradnjo fašistovski režim, ki je takoj ob svojem nastopu zavrgel vse preostanke protiklerikalne vzgoje in framsonske kuge. Že v

Boj med Karolom in Bratianujem je stopil te dni v odločilno fazo. Ni nobenega dvoma, da bo v tem boju zmagal stari lisjak Bratianu, kajti vsa moč je sedaj v njegovih rokah. Da bi prišlo na Romunskem do resnih nemirov, ni preveč verjetno, zakaj večino naroda ima Bratianu še vedno na svoji strani. Proti presenečenju pa se je menda dovolj zavaroval z izrednimi varnostnimi ukrepi. Čuditi pa se ne smemo, če se kljub temu širijo "senzacionalne vesti". Nekateri novinarske agencije žive samo od senzacij.

gate sadove za režim in za Italijo. Nato si je on. Mussolini natančno ogledal nove prostore korporacijskega ministrstva.

Novi 20-lirski novci

RIM, 28. Kakor smo že včeraj poročali, so bili danes izročeni prometni novi srebrni 20-lirski novci. Prvi kontingent teh novcev — v znesku 10 milijonov lir — je bil izročen centralni državni zakladnici in njenim pokrajinskim odsekom v največjih italijanskih mestih, da ga ne, mudoma spravijo v promet.

Podelitev prve nagrade žitne bitke sporna?

RIM, 28. Kakor doznava agencija "Informatore della Stampa" iz zanesljivega vira, je dala podelitev prve nagrade za zaslug v žitni bitki povod raznim pritožbam in sporom. Odlikovanec je baje predložil komisiji napačne podatke o obsegu posejanega polja in o odstotkih pridelanega žita. Vsled teh pritožb je odredila vlada takojšnjo strogo preiskavo, da se ugotovi na podlagi resničnih podatkov v koliko odgovarjajo resnici te pritožbe.

General De Bono v Neaplju

NEAPELJ, 28. Danes ob 10.05 dopoldne je prispel z letalom iz Tripolisa v Neapelj guverner Tripolitanijske general De Bono; ob deseti 10.15 je nadaljeval svojo pot proti Rimu.

Zakonski načrt o zavarovanju proti jetiki predložil kralju

RIM, 28. Včeraj je bil predložen kralju v podpis zakonski osnutek o obveznem zavarovanju proti jetiki, ki ga je odobril ministrski svet na svojem poslednjem zasedanju. Novi kraljevi ukaz bo v kratkem izšel v listu "Gazzetta Ufficiale".

Madžarska delegacija v Rimu

RIM, 28. Danes zjutraj je prispela v Rim madžarska delegacija, ki bo proučevala reforme, katere je izvedla fašistovska vlada. Delegacijo vodi baron Jurij Pronay, državni podtajnik pri madžarskem ministrskem predsedništvu.

Odlikovanje

RIM, 28. Z madžarskega poslanstva pri Kvirinalu doznavamo:

Nj. Vis. Nikolaj Horty, regent Madžarske, je podelil Nj. eks. grofu Capasso-Torre, polnočnemu ministru in načelniku tiskovnega urada pri ministrstvu za zunanje zadeve, madžarski zaslužni križec drugega razreda z zvezdo. Odlikovanje je madžarski poslanik v Rimu izročil odlikovancu.

Nov italijanski podkonzulat na Sušaku

RIM, 28. "Gazzetta Ufficiale" prinaša v svoji današnji številki kr. ukaz z dne 22. septembra 1927, glasom katerega se ustanavlja na Sušaku kr. podkonzulat, ki bo podrejen generalnemu konzulatu v Zagrebu.

Aretacija makedonskih komitašev v Albaniji

RIM, 28. "Giornale d'Italia" prinaša v svoji današnji številki naslednjo vest iz Tirane: Uradni dementi albanske vlade na neko vest agencije "Havas" in strogo nevtiralnost, po kateri se ravna albanska vlada namram borbi med makedonskimi komitaši in jugoslovensko vlado, potrjuje tudi dogodek, ki se je zgodil včeraj v bližini južnovzhodne albanske meje. Albanski orožniki so izsledili majhno tolpo makedonskih komitašev — bilo jih je 7 — jo takoj ustavili in prepeljali na bližnjo orožniško postajo, kjer so bili komitaši razoroženi. Internirani bodo v Berat.

Cena beg bo pokopan v Tirani

RIM, 28. Današnji "Giornale d'Italia" prinaša iz Tirane vest, da se vršijo tamkaj velike priprave za pogreb umorjenega albanskega poslanika v Pragi in Beogradu Cena bega.

Truplo umorjenega poslanika prispe koncem tega tedna v Bari; odtod bo na parniku prepeljano v Drač in nato v Tirano. Cena beg bo pokopan v senci treh stoletnih cipres pred veliko mošejo, ki je ena izmed najlepših v Tirani.

Poveljnik parnika „Principessa Mafalda“ se potopil

BAHIA, 28. Parnik "Principessa Mafalda" je ostal po eksploziji na površju še 2 uri in pol. Električne luči so takoj po nesreči ugasnile; na pomoč prihiteli parniki pa so storiili vse mogoče, da se razsvetli parnik in njegova okolica ter da se s tem olajša reševanje potnikov. Približali so se mu kolikor je bilo mogoče. Poslednji potniki z ladje "Principessa Mafalda" zatrjujejo, da sta se poveljnik Guli in radio-telegrafist brnila zapustiti svoji mesti ter da sta utonila s parnikom vred. Ko se je "Principessa Mafalda" imela potopiti, je poveljnik parnika pozdravil z roko in zavpil: "Živela domovina!"

Potniki, ki so bili prepeljeni v Bahijo, pripovedujejo, da je povzročila eksplozija grozovite prizore in so se zaporedoma slišali kriki ranjenecv in umirajočih ter molitve žen in otrok. Vsi hvalijo junaštvo in odločnost poveljnika Gulija.

Italijanski parnik „Isabò“ nasedel na sipino na scillyskih otokih

PARIZ, 28. Agencija "Lloyd" doznava z otokov Scilly naslednje:

"Italijanski parnik 'Isabò' je nasedel na sipino v Scilly Rocku. 25 mož posadke so se izkrcali v rešilni čoln. Z drugim čolnom skušajo spraviti z ladje še ostalih 11 mož, ki se še nahajajo na njenem krovu. Parnik se nahaja v zelo nevarnem položaju in domnevajo, da ga ne bo mogoče rešiti. Bil je na poti iz Montreala v Hamburga."

PENZANCE, 28. Italijanski parnik "Isabò", ki je včeraj nasedel na breg enega izmed otokov Scilly, je popolnoma izgubljen. 27 mož je včeraj zapustilo ladjo ter se vkrvalo v rešilne čolne; 11 oseb pa je ostalo na ladji. Štirim osebam izmed teh poslednjih se je posrečilo tekmo noči in jutra kljub viharnemu morju, dežju in megli priti na varno. Med njimi se nahaja tudi poveljnik ladje. Izgleda, da bo mogoče rešiti tudi one, ki so še ostali na parniku. Radio-telegrafski aparati na parniku "Isabò" so se morali poškodovati v trenutku, ko je parnik nasedel na sipino. Angleški parniki se skušajo navzlic viharnemu morju približati parniku, da rešijo še ostalo posadko.

Parnik "Isabò" je last paroplovne družbe Martinolich v Trstu. Obsegal je 6287 brutto-registrskih ton. Zgrajen je bil v tržaški ladjedelnici.

Letalo "Savoia 62" v Stockholmu

STOCKHOLM, 27. Italijanski hidroplan "Savoia 62" je pristal opoldne v tukajšnjem pristanišču. Prispel je iz Hanga na Finskem. V Stockholmu so ga pričakovali general Amundsen, poveljnik švedske vojne mornarice, in oboje italijanskega poslanstva. Komandant Maddalena, ki je s svojima spremljevalcema kapetanom Del Prete in strojnikom Rampinijem odletel včeraj zjutraj iz Helsingforsa proti Stockholmu, je bil vsled snežnega viharja prisiljen pristati v Hangu, v razdalji 110 km od Helsingforsa.

Ruth Elder v Madridu

PARIZ, 27. V nasprotju s prvotnimi vestmi, da bosta letalka Ruth Elder in njen spremljevalec Haldeman odpotovala iz Lisbone naravnost v Pariz, sta prispela danes z letalom v Madrid. Tu so ju sprejeli z velikimi častmi.

Karolistično gibanje v romunski vojski

DUNAJ, 28. Dunajski listi prinašajo vedno znova razburljive vesti o položaju v Romuniji. Včerajšnja "Stunde" pravi, da se je situacija spet poslabšala. Prijatelji bivšega prestolonaslednika Karola so zavzeli napram vladi docela nasprotno stališče. Oblasti so odredile, da se stavi načelnik opozicijske narodno-seljaške stranke dr. Manin pod strogo policijsko nadzorstvo. Toda dr. Manin je zbežal. Policija pa bi naj bila aretirala glavnega tajnika seljaške stranke Macearuja.

Preko Budimpešte so došle vesti, da namerava romunska vlada preganjati karoliste tudi z vojaškimi silami. Izgleda pa, da ima princ Karol zelo mnogo pristašev tudi v vojski in da pripravljajo ravno nekateri njemu vdani častniki državen prevrat. Ze spritno tega bi naj bilo postopanje romunske vlade tako zelo strogo. V to karolistično gibanje v romunski vojski bi naj bil zapleten tudi princ Stirbey.

Kot zatrjujejo poročila iz Romunije, bi se naj ne bil ves pokret za povrnitev princa Karola začel na inicijativo bivšega prestolonaslednika samega, nego bi ga naj bili organizirali njegovi pristaši, ki uživajo v Romuniji velik ugled. Med njimi bi naj bili celo nekateri prijatelji ministrskega predsednika Bratianua.

Minister dr. Marković podal ostavko in jo spet umaknil

BEOGRAD, 28. Danes dopoldne se je v političnih krogih razširila vest, da je demisijski finančni minister dr. Bogdan Marković. Vest o njegovi ostavki se je hitro razširila. Iz vladnih vrst so utemeljevali ostavko dr. Markovića s tem, da je bolan. Druga verzija je bila ta, da je dr. Marković demisijski radi tega, da bi lahko bil imenovan za guvernerja narodne banke. To mesto je že daljša časa izpraznjeno. Po drugih verzijah je dr. Marković demisijski radi nasprotstev, ki so nastala med njim in ostalimi ministri radi državnega proračuna. Nekateri so trdili celo, da je dal povod ostavki njegov spor s prometnim ministrom radi inozemskega posojila. Vse te in še druge verzije se seveda ne dajo kontrolirati.

Opoldne je odšel Vukičević na dvor, odkoder je po posebni telefonski progi govoril s kraljem, ki se nahaja v Topoli. Malo kasneje je govoril po telefonu s kraljem dr. Bogdan Marković, nato pa je slednji odšel k načelniku vlade Vukičeviću.

Kakor se doznava iz kabineta načelnika vlade, je skušal Vukičević vplivati na finančnega ministra, da umakne svojo demisijo, kar se je tudi zgodilo.

Stanovanjski zakon sprejet v jugoslovanski narodni skupščini

BEOGRAD, 28. Današnja jugoslovanska seja narodne skupščine se je pričela ob 16. uri. Na dnevnem redu je bilo poročilo odbora za proučitev stanovanjskega zakona. Debatu je otvoril minister za socialno politiko dr. Gosar, ki je uvodoma obrazložil, kako so rešili stanovanjsko vprašanje v drugih državah. Za ministrom so govorili opozicijski govorniki St. Radić, Milan Kostić in socialist Petekjan, ki je, kakor v odboru, predlagal, naj se stari stanovanjski zakon podaljša do 31. decembra 1930.

Pri načelnem glasovanju je glasovalo za zakon 170, proti 75 poslancev. V posebni debati sta govorila še poslanca dr. Maček in dr. Besarović, nakar je bil zakon definitivno sprejet z 172 proti 77 glasovi.

Deputacija žen v narodni skupščini

BEOGRAD, 28. Danes je prišlo v narodno skupščino 60 članic ženske stranke, ki so predložile vsem poslanskim klubom proglas. V proglasu, v katerem zahtevajo glasovalno pravico, se sklicujejo na člen 70. ustave. Proglas vsebuje tudi resolucijo ženskega kongresa v Obrenovcu, v kateri se ponovno zahteva za ženske aktivna in pasivna volilna pravica.

Državni kongres jugoslovanske radikalne stranke

BEOGRAD, 28. Iz krogov ministrskega predsednika Vukičevića se doznava, da namerava načelnik jugoslov. vlade sklicati državni kongres radikalne stranke, na katerem so bo proklamiral za načelnika stranke.

Prcslava čechoslovaškega narodnega praznika v Beogradu

BEOGRAD, 28. Nocoj se je povodom čechoslovaškega narodnega praznika vršila svečanost v čechoslovaškem poslanstvu. Te svečanosti so se med drugimi udeležili tudi min. predsednik Vukičević, zun. minister dr. Marković, v imenu narodne skupščine dr. Hrasnica, Ljuba Davidović in drugi vodilni politiki.

Tajno skladišče orožja v Bolgariji

SOFIJA, 28. V neki majhni vasi v okolici Ferdinandova so izsledili v okolici velike zaloge streliva in orožja. Skladišče se je nahajalo sredi gozda pod nekimi razvali-

nami. Aretiranih je bilo več oseb, ki so pri preiskavi izpovedale, da so se nahajale te zaloge tam že od leta 1924, ko je bilo pričakovati, da bo nastala povodoma atentata na sofijsko katedralo v Bolgariji revolucija.

Politične beležke

Notranjepolitični položaj v Avstriji — Nove vladne koalicije ali nove volitve?

Notranje-politični položaj v Avstriji se bo najbrž razčistil konec prve polovice novembra, ko se bo izkazalo, ali je sedanja zbornica delavna, oziroma ali bo vlada pristala na to, da se na pomlad razpišejo nove volitve. V tem oziru je mnogo odvisno od kongresa socialno-demokratske stranke, ki se bo vršil dne 29. t. m. na Dunaju in na katerem se bosta ostro spopadla leva in desna krila radi

vprašanja o nadaljnjem zadržanju - socialno-demokratske stranke. Krščansko-socialci, ki se popolnoma zavedajo, da nemiri v minulem juliju so ojačili njihov položaj, jemljejo s hladno rezervo na znanje vse posredne in neposredne ponudbe socialno-demokratske stranke glede tvoritve koalicije obeh močnih strank. Ako zmaga na kongresu socialno-demokratske stranke desno krilo, o čemur pa v dunajskih političnih krogih precej dvomijo, potem je verjetno, da bo v krščansko-socialni stranki obvladala struja, ki je naklonjena sodelovanju s socialnimi demokrati. Če bo pa na kongresu zmagovalo levo krilo, potem je treba z gotovostjo računati, da bodo najdalje do pomladi razpisane nove volitve, ki se bodo po vsej verjetnosti vršile v znamenju borbe proti zaščiti carinske politike.

razmeroma poceni izkupil; zdrobil si je nosne kosti in se nekoliko opraskal po obrazu. Okreval bo v 10 dneh. Ko je dobil potreben pomoč, je bil moč odvesti na kvesturo, kjer so ga zadržali. Tam je bila zastavljena tudi služkinja Berlot. Luzzatto se je menda posrečilo dokazati, da ni kriv nesreče, kajti po zaslišanju je bil izpuščen na svobodo.

Luzzattov avtomobil se je močno poškodoval na sprednjem delu. Pozno zvečer, po izvidu policijskih organov, so ga prepeljali v mesto in ga spravili v neko garažo.

Razne nezgode.

19-letni mehanik Anton Trstenjak, stanujoč v Rocolu - Molino a vento št. 51, je večeraj popoldne popravljal v neki mehanični delavnici v ulici Coroneo karbidno svetilko. Pri tem poslu, ko je je prižgal, da bi se preprčal, kako gori, se je svetilka nenadoma razletela in plamen, ki je pri tem nastal, je mladeniča hudo opeknil po obrazu in mu tudi poškodoval oči. Siromak je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v okulistični oddelek. O zdravil bo, če ne nastopijo kakšne komplikacije — v kakih 3 tednih.

V tovarni strojev pri Sv. Andreju sta se sinoči ponesrečila 54-letni sedlar Andrej Kurec, stanujoč v Rocolu in Monte št. 1008, in 19-letni težak Ciril Cernak; stanujoč v ulici S. Lucia št. 1. Ko sta delala v družbi drugih delavcev pri nekem dvigalu, s katerim so dvigali težak tovor, se je zdajci utrgala vrta ter ju ovrnila. Kurec je zadela tako hudo v obraz, da mu je zlomila spodnjo čeljust; Cernak je pa ranila na več mestih po glavi in levi nogi. Ponesrečenca sta bila prepeljana v mestno bolnišnico, kjer so Kurec sprejeli v kirurški oddelek, dočim je bil Cernak, ko je dobil potrebno pomoč, prepuščen domači nagi.

Ko se je 48-letni pomorski kapitan Nikolaj Susi, doma iz Bitonta pri Bariju, sinoči okoli 22. ure vračal na svojo jadrnico, zasidrano pred škedenjskimi plavži, je idoč čez vrh železne rude, nagromadene blizu pomola, padel tako nesrečno, da je prišel pod vozove malega vlaka za prevažanje rude. Pri tem je zadobil hude poškodbe na levi roki in desni nogi. Siromak je dobil prvo pomoč od zdravnikov realne postaje, ki so ga telefonično poklicali na lice mesta, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti najmanj 40 dni.

Požar.

Predpreteklo noč okoli 2. ure je izbruhnil v Rojano - Dodici morerji požar. Iz neznanih vzrokov je pričelo goreti v velikih lopih, ki je bila svojčas preurejena v mehanično delavnico in katere je sedaj lastnik neki Alojzij Srobnik. Ker je bilo lopa skoro vsa lesena, se je ogenj zelo naglo razširil. Vendar pa so ga mestni gasilci, ki so pod poveljstvom inž. Sapunzarija naglo prihiteli na lice mesta, kmalu omejili in ga po dveurnem gašenju popolnoma ugasili. Kljub temu pa je lopa deloma zgorela; škoda se ceni na približno 4000 lir, a je pokrita z zavarovalnico.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Na dan obletnice pohoda na Rim
Zveza trgovcev v Gorici sporoča:

- 1) Vse pekarnice in prodajalne kruha se morajo zapreti ob 10. dopoldne.
- 2) Mesnice in brivnice bodo zaprte ves dan; brivnice bodo zato odprte v ponedeljek (31. t. m.) do 2. ure popoldne.

Mestno kopališče bo v nedeljo zaprto

V nedeljo, ob priliki proslave petletnice pohoda nad Rim, bo mestno kopališče zaprto ves dan.

Avtomobilska vožnja na kopališče

Ob priliki bližnjih praznikov in sicer točno od 30. oktobra in do 2. novembra t. l. bo vozila posebna korijera od 10. do 12. dopoldne, pa od 13. do 17. na goriško kopališče. Odhod pri kavarni «Gari-baldi».

V Redipulji.

Dne 6. novembra, ko se bodo vršile večje proslave na vojaškem pokopališču v Redipulji, bo peljala potnike iz Gorice posebna korijera. Odhod iz ulice IX. avgusta ob 14.30. Povratek ob 18.30. Vožnja tja in nazaj stane L. 8.

Izpred sodišča

Proces proti Paskvalu Javarone
V petek popoldne se je pričel na goriškem sodišču zanimiv proces proti Paskvalu Javarone in Petru Buciku, ki sta obdolžena različnih zločinov ponesrebe in goljufije v škodo Hipotečnega zavoda v Gorici in državnega erarja. Javarone je bil tajnik komisije za vojno odškodnino, kjer je izvršil s Petrom Bucikom vred več goljufij. Zanimiv proces, ki se je že nekaj krat prej imel vršiti, se je tudi v petek prenesel, in sicer na dan 3. novembra. Obtožnice brani več znanih odvetnikov, med katerimi je tudi odv. Zennaro.

Nekam vkrivljen sam vase, z nosom spicastim in bled v obraz — ni bil podoben zločincu, pač pa nerodnemu pastirju z gor. Nerodno se je oziral po dvorani in nerodno je govoril. Doma je iz Gaberjev pri Tolminu in se piše Jožef Bajt. Obdolžen je bil tatvine. Neki Volarič Mariji iz Kobarija je namreč v juliju lanskega leta zmanjkalo iz spalne sobe 1800 lir, ki jih je ravno malo prej dobila od podpore. Takrat ni bilo duha ne sluha za tatovo. Bil pa je tat še tako nesramen, da se je za plačilo na sredi kuhinje ponesrežil. Bog zna kakšno veselje je imel nad tem. Po isti poti kot lanske leto, se je spazil letos v hišo isti tat, razbil okno v kuhinji in se spazil v trgovino. Tam je pobral nekaj oblike, globina in drugih stvari. Nato se je spet spazil skozi okno na plan, se pred pa se ni pozabil ponesrečiti sredi kuhinje. Toda to pot ni imel sreče. Ko se je skrivaje oddaljeval, sta prišla po cesti dva orožnika. Pač po svojih službenih poth. Toda, kdor si lahko predstavlja v kakem psihičnem stanju se je nahajal tat na povratku iz svojega nočnega potovanja ob srečanju dveh orožnikov, misleč, da ga prav noga iščejo, se mu bo zdelo logično, da je tat vrgel ob cestni jarek zavoj ukradenih reči in jel bežati. Orožniki pa so takoj spoznali njegovo slabo vest in udri za njim. Tat, ki je v našem slučaju imel sicer dolge prste, toda kratke noge (je precej majhen), je bil kmalu v njihovih rokah. In moral je priznati, da je kradel pri Mariji Volarič. Istočasno so našli pri njem listino, katero je vdova Volarič spoznala za ono, ki jo je lanske leto tat ukradel s precejšnjo vsebino 1800 lir. Zaprli so ga in moral je pred sodišče. Na sodišču je hotel imeti odvetnika Zennara in je zato postal domov iz ječe nekega znanca, naj gre po njegov denar, ki ga ima skritega v Standerje pri Gorici. A odv. Zennara ni bilo in obtožnica je brnila odv. Stojan Brajša, ki pa je bil le uradno postavljen.

Drž. pravdnik je zahteval, naj sodniki obsodijo nemarnega tatu na 2 leti in 6 mesecev zapor. Sodniki pa so ga obsodili na 2 leti in 3 mesece zapor. Fant si bo zapomnil, kdaj je kradel!

Tomada in Nicolo, ki sta bila obtožena ponesrebe pri davčnih izterjavah v Kobariju in Bovecu, pred prizivnim sodiščem v Trstu
Poneverjevalci davčnih izterjav v Kobariju in Bovecu, ki so bili deloma obsojeni na goriškem sodišču 18. julija 1927, so se pritožili na prizivno sodišče v Trstu. Istotako je vložil priziv državni pravdnik.

Ker vemo, kako je svoj čas zanimala naše ljudi ta afera, objavljamo spremembo, ki jih je prizivno sodišče storilo na svojem zasedanju.

Glede obtožence Jakoba Todola je prizivno sodišče potrdilo obsodbo, samo da je ponesrečenje spremenilo v nepristojno prilastitev.

Glede obtožence Ferruccia Nicolosija, ki je bil obsojen že v pravi Zanimboni, je popolnoma potrdilo obsodbo treh let in 4 mesecev zapor ter 5000 lir globe.

Aleksandra Tomada je prizivno sodišče oprostilo vseh zločinov.

Istotako je prost Elizab. Cussich. Dominiku Ganzittiju, ki je bil prvič obsojen na 3 leta, 8 mesecev ter na 7 dni zapor in na 2041 lir kazni, je črtalo dve leti.

«V Quebecu utripa srce naroda» mu je dejal Peter Joel. «Pojd, David, da občutiš njegovo utripa.» Nekaj čudnega in oddaljenega se je izražalo v njegovem glasu.

Toda od vseh najbolj je omajal njegov svet Anica, njegova mila Anica, kajti akdorkoli ga je srečala, se mu je globoko in ljubko priklonila; priklanjala se mu je

ZAHVALA.

Ob nenadomestljivi izgubi našega nepozabnega in nad vse ljubljenega očeta, brata, starega očeta, strica, svaka in tasta, gospoda

Ivana Tomšiča

veleposestnika v Sovodnjah

izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo vsem, ki so na krateriki način skušali utolažiti našo srčno bol.

Posebno pa se zahvaljujemo pred. goriški in domači duhovščini, domačim nosilecem številnih vencev ter vsemu goriškemu in domačemu občinstvu za spremstvo na zadnji poti predragega pokojnika.

SOVODNJE, dne 27. oktobra 1927.

Žalujoči ostali.

Ortopedični zavod A. ZECCHI

TURIN — Via Roma 31 I. n. — TURIN

Aparat ZECCHI preprčuje napredovanje

KILE

Verodostojno spričevalo ugledne beneške gospe:

Resnici na ljubo moram izjaviti, da mi je aparat, katerega ste mi poslali, v veliko olajšavo mojega življenja, ker mi je popolnoma preprečil napredovanje kile, kar so drugi pasi storili v nasprotjem usisu. Istočasno Vam pošiljam sliko, katero poljubno porabite.

D'ALPAOS SALUTE
Parma d'Alpago (Belluno)

Opozarjamo, da se bodo dajala navodila o rabi tega aparata v sledečih krajih, dneh in hotelih:

TRST: četrtek, 3. in petek 4. novembra, Hotel Moncenisio.
Reka: sobota, 5. in nedelja 6. novembra, Hotel Riviera.
Postojna: ponedeljek, 7. novembra, Hotel Paternost.
Gorica: torek, 8. novembra, Hotel Angelo d'oro.

Jožef Borgobello, obsojen na 3 leta, 13 dni in na 291 lir globe. Oprostilo je Petra Tabogo. Istotako je oprostjen Gregorčič Leopold.

Obtoženca Jožefa Tassinarija, ki je bil na goriškem sodišču obsojen na eno leto ječe ter 500 lir globe radi ponesrebe, je prizivno sodišče oprostilo radi pomanjkanja dokazov. Ravnotako je bil oproščen Franc Bežek, ki je bil prej obsojen na 11 mesecev, 25 dni in 291 lir globe.

GABERJE NA VIPAVSKEM
Mirno in tiho v sedanjih časih, pa v krepki, zdravi starosti je praznoval svojo 75-letnico pretekli teden Ivan Turk. Mnogo dobrega in koristnega je v svojem dolgem življenju napravil v naši občini. Cesta, ki se vije po naši dolini, je nastala večinoma po njegovi zaslugi. Sin njegov, učitelj na Goriškem pred vojno, je radi preganjanja moral zapustiti pod Avstrijo domačo zemljo in se izseliti v Srbijo ter je tam umrl kot ravnatelj šarajevskega gledališča. Kot večkratni župan in občinski tajnik si je slavljenec obilo prizadeval za svoje vaščane, posebno med vojno. Zato mu poteka njegovo življenje v splošni priljubljenosti.

Stava v veseli družbi, pred ravno petdesetimi leti, je napravila, da se je sedaj spet vršil sestanek štirih Florijanov v naši občini. Pred petdesetimi leti so se namreč sestali skupaj štirje Franceti, njim na kljub so se dobili štirje Florijani. Po petdesetih letih jih je čudno naključje zopet prineslo skupaj. Naravno, da so bili predmet splošne pozornosti.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Uspehi cirkusa Kludsky v Romuniji

Sodeč po poročilih romunskih listov, je cirkus Kludsky doživel v Romuniji nepričakovane uspehe. Predstavam, ki so se vršile v Bukarešti, je prisostvovalo celo več ministrov, ki so si z velikim zanimanjem ogledali celo zakulisni oddelek cirkusa. Izredna čast je doletela cirkus v Brassi, kjer sta ga obiskali romunska kraljica-vdova Marija in njena hčerka princeznja Ileana. Visoki gostinji sta si ogledali tudi zverinjak ter sta se dali slikati poleg gnezda mladih levov.

BORZNA POROČILA
Amsterdam 733.50-739.50, Belgija 253-257, Francija 71.75-72, London 89.07%-89.27%, New York 18.26-18.32, Spanija 310-316, Svica

352.25-354.25, Atene 24.05-24.55, Berlin 453.75-459.75, Bukarešt 11-11.30, Praga 54.12%-54.42%, Ogrska 317.50-323.50, Dunaj 255.50-261.50, Zagreb 62.12%-62.42%.

Uradna cena zlata (27.10) 353.37; vojnoodškodnin. obveznice 71.80.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filii 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 1441

HISA obstoječa iz petih sob, dveh kuhinj, meblirano, hlev za 4 prostore, vrt, kovaško in mizarstvo orodje, se prodaja. Vermigliano 66, Ronchi. 1485

ZA SV. MIKLAJVA, ogledite si našo veliko izbero igrar. P. Oberdan 1. 1476

KINO IDEAL Danes od 17. in jutri od 16. dalje: Čarodejka iz Yorka. Superfilm z Vero Rainold in V. Schildkraut.

SODRUGA, izkušnega v trgovini, kapitalom 8000 lir, iščem za vpljave praktičnega, koristnega predmeta s svetovnim patentom. Pojasnila: Mazzini 32/1.

PRAŠICKI, najboljša vrste, iz Reggio Emilia, so na prodaj v Sežani, gostilna Stofa — Malalan. 1484

15-16LETNO dekle za prodajalno mešanega blaga se išče. Pojasnila v Bistrici št. 85, slaščičarna. 1482

MLADENIČ išče službe v kakšnemkoli uradu. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 1469

PISALNI stroji, majhni in veliki, kontrolne blagajne, več vrst, po nizkih cenah prodaja Müller, Trst, Irene 6, telefon 997. 1479

ZLATARNA Albert Pevh Trst, Via Mazzini 46. Kupuje zlato, srebro in krone. Popravlja in prodaja zlatenino. — Cene zmerne.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. Sardoč
sprejema ob sobotah popoldne in nedeljah (1070)
V POSTOJNI
(ambulanca dr. Fr. Gruden)

MODNI SALON 934

Alessandra Marcovich
Trst, Via XXX ottobre 15

Izbera klobukov od L 30 naprej.

PODLISTEK

Črni lovec

Zgodovinski roman iz kanadske prošlosti (32)

Spisal James Oliver Curwood
Prevel France Magajna.

Veliko mesto Quebec je končno zahtevalo povratek Anice. Iztrgalo jo je iz njunih gozdov, iz tih solnčne Richelieujeve doline, kjer sta kovala svoje otroške načrte, sploh iz vsega na svetu, kar je kdaj ljubiti ali bo ljubiti.

In ko so potekali dnevi, se je mrko prepiranje čimdalje bolj vkoreninilo v njegovem srcu. Bo

ril se je proti njemu z vso silo, a brez uspeha. Z vsakim novim dnevom se je pripravljala na ta boj — na boj, da postane, kar želi od njega Anica; na boj, da postane del tistega veseliga dvorjanskega življenja, ki ga bodo polnile njene želje in njena lepota, na boj, v katerem bo, kar je dobro čutil, žalostno podlegel.

Dan po celonočnem mletju je stari mlinar Fontbleu dočakal uro mračnega zmagovalstva. Videl je, da se je njegovo prerokovanje uresničilo. Bigotova družba je zapustila Grondlinov dvorec in že pred poldnem odpotovala proti niznim rekam Richelieu in Saint Lawrence. Odsila je vesela, prepeljana v ozaljšana s plapolajočimi zastavicami, a Bigot ni šel z njo. Tudi Vaudreuil ne, tudi de Pean ne in niti pol dvajsetstotice

najživahnejših častnikov njegovega spremstva.

Isti dan je indijanski sel prinesel poročilo, da se bliža Aničina družba iz Quebeca, da je slednja zdaj v Trirreču in da mu bo sledila v nekoliko dneh.

Z obličjem, ki je bilo bledeje od večerja, je Marija Rock napravljala za Davida poslednje šive na lepi in novi obleki iz jelenje kože.

Popoldne jo je prišel obiskat signor St. Denis; z njim sta prišla tudi Bigot ter markiz de Vaudreuil.

«Tako ljubka je skoro kot Ana!» je šepetal Bigot markizu, ko se mu je ponudila prva prilika.

Črni lovec je odšel od doma že ob zori ter se vrnil, ko se je mračilo.

Od tiste ure dalje je nekako vsaka duša v Grondinovem dvor-

cu soglašala z Davidovim namenom, da odide v Quebec, samo stari mlinar Fontbleu je bil izjema.

«Sin moj, sreča se je prikazala na tvoji poti», mu je rekla mati, «in nesramota bi bilo, če bi se ji umaknil, pa naj bo ura slovesa še tako bolestna.» Nato mu je povedala o obisku Bigota in Vaudreuil in o njuni objubi, da ji ga bosta vrnila slavnega in srečnega.

«V Quebecu utripa srce naroda», mu je dejal Peter Joel. «Pojd, David, da občutiš njegovo utripa.» Nekaj čudnega in oddaljenega se je izražalo v njegovem glasu.

Toda od vseh najbolj je omajal njegov svet Anica, njegova mila Anica, kajti akdorkoli ga je srečala, se mu je globoko in ljubko priklonila; priklanjala se mu je

z večjo milino kot guvernerju ali nadzorniku, kajti ko ga je tako zastila, je ogenj ljubezni krasil njeno ljubkost.

Naj se je mučil in boril kakorkoli, navala krvi, ki mu je vsakokrat podplul lica, le ni mogel zadržati.

«Nehaj, Anica», je prosil. «Kot tepec se počutim, ko se mi klajnjaš kakor kralju.»

«Ti si — moj kralj,» je odvrnila. «Česar ne morem izkazati tebi, tudi drugim ne bom.»

«Ali ljudje se smejejo v pest, ko gledajo tako igro pred klavnom, kakršen sem jaz, ki se ne znam smehljati ali klanjati niti izpregovoriti duhovite besede v zame-

no.»

«To je zato, ker si boječ...»

«Oh, da, boječ.»

«In neroden, David, tako pogumno in ljubko neroden kot Indijane, ki se ne vklone. Učiteljice potrebuješ in tvoja učiteljica hočem biti jaz. Niti enkrat ne bom dala prilike za zaljubljenim laskanjem Nancie Lotbinière, ki te bo poskušala osvojiti s prav takimi pokloni, kakršne ti vsa srečna napravljam sedaj in navržem še poljub, kadar sva sama.»

«Mnogo učenja bo treba.»

«To je res. Zato pa bom tedaj, ko bova v mestu, porabila velik del svojega časa v ta namen.»

«Časa ti primanjkuje že zdaj. Nič več ne hodiva v gozd ali ne Zatonski grič.»

«Ne utegнем, David! Vsa ta družba me hoče kot gostiteljico imeti neprestano pri sebi in kmalu bo tu tudi družba iz Quebeca.»